

แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทา
และเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง

เพื่อให้ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง มีความเข้าใจในประมวลจริยธรรมมากขึ้น สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ควรแก่ความไว้วางใจและความเชื่อมั่นของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม จึงสรุปแนวทางการปฏิบัติงานที่ควรทำ (Dos) และไม่ควรทำ (Don't) ดังนี้

หลักการ/ค่านิยม	ควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don't)
๑. ยึดมั่นในสถาบันหลัก ของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	๑. ตระหนักและยึดมั่นในหลักการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตย และการปกครอง อันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๒. รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ร่วมงานหรือผู้ที่มีส่วนได้เสียและ นำความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ไปใช้ในการปฏิบัติงาน และ/หรือ ประกอบการพิจารณา การพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ๓. ปฏิบัติหน้าที่โดยสามารถ อธิบายเหตุผลในเรื่องต่าง ๆ และ ข้อมูลที่จำเป็นให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ทราบด้วย ๔. การปฏิบัติหน้าที่ที่จำเป็นต้อง ตัดสินใจด้วยเสียงข้างมาก จะต้อง ให้ความสำคัญแก่ความคิดเห็น ของเสียงส่วนน้อยด้วย ๕. ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบ ศีลธรรมอันดี	๑. แสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิด ความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็น การต่อต้านการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๒. ใช้อำนาจบังคับหรือแสดง พฤติกรรมที่ก่อให้เกิด ความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็น การกดดันให้เพื่อนร่วมงาน ผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้เสีย หรือผู้อื่น ปฏิบัติตามความต้องการของตน ๓. ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำ ที่ไม่จงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์

หลักการ/ค่านิยม	ควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don't)
๒. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และต่อผู้เกี่ยวข้องในฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	๑. ตระหนักในบทบาทหน้าที่และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ราชการที่ดี ๒. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ รวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ และกล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งพร้อมรับการตรวจสอบจากบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบ ๓. เสียสละและอุทิศตนในการทำงาน ๔. ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในงานหรือหน้าที่ของตน ไม่หลีกเลี่ยงกฎหมายและใช้ช่องว่างทางกฎหมาย เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น	๑. ประพฤติปฏิบัติตน และปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นต่องานที่อยู่ในความรับผิดชอบต่อหน่วยงาน หรือต่อประชาชน ๒. ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้าหรือไม่โปร่งใส
๓. กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	๑. ตระหนักและยึดมั่นในคุณความดี และประพฤติปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับคำสอนหลักปฏิบัติของศาสนา และกฎระเบียบของราชการ และปฏิบัติตนให้เหมาะสมในฐานะเป็นข้าราชการ ๒. ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักความถูกต้องตามหลักกฎหมาย หลักวิชาการ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ๓. ปฏิบัติหน้าที่โดยกล้าแสดงความคิดเห็น หรือทักท้วงเมื่อพบว่ามีกรกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	๑. ประพฤติปฏิบัติตนตามความพึงพอใจส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึงกฎระเบียบหรือความเหมาะสมในการเป็นข้าราชการที่ดี ๒. ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงหลักกฎหมาย หลักวิชาการ และแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง ๓. ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

หลักการ/ค่านิยม	ควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don't)
๔. มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง	๑. ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือ ประโยชน์ของทางราชการ ประโยชน์ของประชาชน และ ประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก ๒. ละเว้นการเรียกรับ หรือ ดำเนินการใด ๆ ที่ประสงค์จะให้ ตนเองได้รับประโยชน์ตอบแทน จากการปฏิบัติหน้าที่	๑. ใช้ความรู้สึกส่วนตัว ในการปฏิบัติหน้าที่ มีอคติต่องาน ในหน้าที่ หรืองานที่ต้องปฏิบัติ หรือ มีอคติต่อเพื่อนร่วมงาน องค์กร รัฐบาล หรือต่อประชาชน ๒. ปฏิบัติงานโดยมุ่งให้เกิด ประโยชน์ของตัวเองมากกว่า คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ๓. ปล่อยปละละเลย หรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่าการกระทำ ที่นำความคิดเห็นส่วนตัวมาใช้ปะปน กับการปฏิบัติหน้าที่ ๔. ใช้ตำแหน่งหน้าที่ เรียกรับ หรือยอมจะรับผลประโยชน์อื่นใด ๕. ใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่ง กลั่นแกล้งผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา หรือบุคคลอื่นให้ได้รับความเสียหาย ๖. ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่าการกระทำที่นำ ตำแหน่งหน้าที่ไปใช้แสวงหา ประโยชน์ส่วนตน
๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มุ่งมั่น ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลัง ความสามารถ ที่สะท้อนถึง คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพ การศึกษา	๑. ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึง ประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุด ๒. รักษาและพัฒนามาตรฐาน การทำงานที่ดีเพื่อเพิ่มศักยภาพ การทำงานให้ดียิ่งขึ้น ๓. มุ่งพัฒนางานและรักษา มาตรฐานการทำงานที่ดี มีระบบ มีการทำงานเป็นทีม เลือกใช้ เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม	๑. ปฏิบัติหน้าที่โดยให้ ความสำคัญกับกระบวนการที่ กฎหมาย หรือระเบียบไม่ได้ กำหนดไว้จนไม่คำนึงถึงผลสำเร็จ ของงาน ๒. ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ ไม่เต็มความสามารถ หรือปฏิบัติ หน้าที่ตามความพึงพอใจส่วนตัว

หลักการ/ค่านิยม	ควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don't)
๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ	๑. ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม ๒. ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการด้วยอัธยาศัยที่ดี สุภาพ และสร้างความประทับใจแก่ประชาชนผู้มาขอรับบริการ ๓. ตระหนัก เคารพ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญในฐานะประชาชนชาวไทย ๔. ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้ และทักท้วงเมื่อพบว่ามีกระทำความผิดไม่ตรงตามระเบียบกฎหมาย	๑. ปฏิบัติหน้าที่โดยนำความเชื่อส่วนตัวทางการเมืองมาใช้ในการปฏิบัติราชการ ๒. แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นข้าราชการที่ต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง ๓. มีอคติในการปฏิบัติหน้าที่โดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกระทำความผิดอย่างไม่เป็นธรรม ๔. ใช้ช่องว่างของกฎหมายกระทำการอันเป็นการก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็นการไม่ซื่อสัตย์สุจริต ๕. ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกระทำความผิดที่เป็นการละเว้นหรือละเมิดการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย
๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	๑. ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลจริยธรรม ๒. ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการ ๓. ดำรงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ยอมรับและเชื่อถือศรัทธาของผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง รักษาชื่อเสียงภาพลักษณ์ของราชการ ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจ เป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ศรีภาพลักษณ์ และชื่อเสียงแห่งวิชาชีพและทางราชการ	๑. ประพฤติ ปฏิบัติตน และปฏิบัติหน้าที่ไม่สอดคล้องกับประมวลจริยธรรม ๒. ประพฤติตนที่ทำให้องค์กรหรือบริการของรัฐเสื่อมเสียชื่อเสียงหรือทำให้ผู้เกี่ยวข้องขาดความไว้วางใจ ไม่เป็นธรรม

หลักการ/ค่านิยม	ควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don't)
๘. เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คำนึงถึงสิทธิเด็ก และยอมรับความแตกต่างของบุคคล	๑. ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม ด้อยค่า หรือปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมต่อผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง ๒. ใช้กิริยา อากักรและถ้อยคำสุภาพ รับฟังความคิดเห็นจากผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้องด้วยความตั้งใจ และมีเมตตาธรรม ๓. ให้ความช่วยเหลือ ป้องกัน และคุ้มครองผู้เรียนจากภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น การล้อเลียน การล่วงละเมิดทางเพศ การค้ามนุษย์รวมถึงการแสวงประโยชน์กับผู้เกี่ยวข้องในทุกรูปแบบ	๑. แสดงกิริยาอาการหรือใช้ถ้อยคำข่มขู่ คุกคาม หรือมีพฤติกรรมในลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ และล่วงละเมิดทางเพศในการทำงาน ๒. นำความแตกต่างของผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง มาล้อเลียนให้เกิดความอับอาย หรือเกิดผลกระทบต่ोजิตใจ